

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 35 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 crănceri v. a. sau 15 bani rom.

Un răspuns.

La acusa intentată contra presidentului partidului nostru național, Dr. Ioan Rațiu, în camera advocațială din Cluj, de către advocații yoviniști Tutsek și 18 soți ai sei, și înregistrată în nrul nostru dela 11/23 Iunie a. c., domnul Dr. Rațiu și-a înaintat răspunsul seu Duminecă în 31 Iulie n. a. c.

Răspunsul dlui Dr. Rațiu, care a fost trimis în limba românească și în traducere ungurească, este de următorul cuprins:

Onorată camera advocațială!

Prin rezoluțiunea nr. 446/892 'mi-ați comunicat denunțarea mai multor advocați din Cluj, care cer în contra mea introducerea cercetării disciplinare, și totodată m'ati provocat, ca în restimp de 30 de zile să-mi dau la aceea declararea mea justificătoare.

Dacă față cu camera advocațială nu aş avé multe considerațiuni, la sus atinsa denunțare neeualificabilă, nu aş da nici un răspuns, deoarece-ce mergerea la Viena a unei deputațiuni mai numeroase sub conducerea mea și subșternerea Memorandului efectuat în urma concludului unanim al conferenței generale a tuturor alegătorilor români din Transilvania și Ungaria ținută în Sibiu în 20—21 Ianuarie a. c. sînt fapte publice, care se justifică deajuns prin acel Memorand publicat deja în 3 limbi ale patriei, și din care am onoare a Vă alătura aici un exemplar.

Cea mai mare acasă, ce pe nedrept 'mi-se face, este că am fi pregătit în secret opul de subminare și de tradare al patriei, și că conducătorii poporului românesc 'l-au ascuit ascunde până la subșternerea Memorandului.

Câte afirmări, atâtea columnii nerușinate!

Mai întâiu de toate trebuie să le spun acelor denunțanți, că trădători sînt aceia, care nisuesc la ruperea totală a Ungariei de către Austria, care peregrinează în tot anul la Turin, — trădători de patrie sînt aceia, care se silesc la toată ocaziunea a slăbi relațiunile dintre țările coroanei Sfântului Stefan și ale Austriei, de care sîntem legați prin un nex indisolubil.

Trădători de patrie sînt aceia, care insultă steagul negru-galbin, — care este simbolul secular al armatei comune, compuse din fiii monarchiei întregi.

Trădători de patrie sînt aceia, care la auzul, că deputațiunea Românilor va căpăta audiență la iubitul lor Domnitor, au amenințat cu proclamarea independenței.

Căutați pe trădători în legiunile aliate cu inamicul imperiului, căutați-i în sinul neamului vostru, dar' nu la noi și la neamul meu, care toți și pururea am fost credincioși patriei și Tronului.

Un popor, care își apără naționalitatea sa, care de 25 de ani luptă pe căi legale, pe față și înaintea lumii pentru recăstigare a autonomiei Transilvaniei și pentru ralisarea celorlalte puncte din programul național statotit și primit la anul 1881 cu unanimitate din partea tuturor reprezentanților alegătorilor români din Ardeal și Ungaria, — acel popor nu este trădător de patrie, ci un popor plin de vieață, resolūt și conșciu de drepturile sale, pe care le-a reclamat cu toată bărbăția în trecut și le va reclama și în viitor.

Nu în secret, ci pe față ablegații români din dieta feudală din Cluj la anul 1865 nevoind a se dimite în pertractarea uniunii, au cerut susținerea autonomiei pentru marele principat al Transilvaniei, au cerut sancționarea legii electorale din anul 1864 și redeschiderea dietei transilvane. Votul separat al Românilor ablegați în dieta feudală din Cluj cuprinde o parte esențială din programul nostru național.

Tot aceste drepturi le-au reclamat Români ardeleni cu petițiunea subșternută la Înaltul Tron în 30 Decemvrie 1866 și sprijinită de 1493 de fruntași ai poporului apăsător.

Conferența națională română din Transilvania, ținută în 7 și 8 Martie 1869 în opidul Mercuria cu învoirea comisariatului regesc E. Pechi, n'a fost secretă, ci publică; aceea pe lungă repețită primire a programului național a hotărât pentru Ardeleni aproape cu unanimitate rezistență pasivă față cu alegerile dietale și față cu legislațiunea țerii.

Actele și datele acestei conferențe s'au publicat la anul 1870 în Pesta în tipografia lui E. Bartalics.

Acest program național s'a susținut de toate conferențele naționale convocate tot la trei ani înainte de alegerile deputaților pentru dieta din Budapesta.

La anul 1881 programul național consistător din 9 puncte s'a primit cu unanimitate de către reprezentanții tuturor alegătorilor români din Transilvania și Ungaria, adunați în Sibiu.

Actele și datele despre această conferență se cuprind în Memorialul compus și publicat în patru limbi (română, germană, maghiară și franceză) la anul 1882, care din partea comitetului s'a trimis la ministrii Ungariei, la mai mulți bărbai de stat unguri, membri ai parlamentului din Pesta.

Conferențele noastre naționale dela anii 1884, 1887, 1890 și 1892 asemenea au fost

publice, cercetate și de corresponsenți de ai țărelor din patrie și străinătate.

Nu numai afară de parlamentul din Budapesta a luptat poporul român pentru drepturile sale politice-naționale, dar' și acolo afară de deputații români din Ungaria o mică minoritate a Românilor din Transilvania așa numiți activiști și cei mai moderați dintre toți Români, au participat la desbaterile dietei de încoronare, au intrat în acea dietă în speranță, că le va succeda a mijloci, ca factorii politici dela putere să nu rămână nesimțitori față cu înțemeiile gravamine și cu justele postulate ale Românilor.

Desilusionați cu totul acești Români moderați, vădând că nu le succeda a mijloci împlinirea nici unuia din dreptele postulate ale Românilor, unii după 3, alții după 6 ani de încercare părăsără pentru durată sistemului politic actual dieta din Pesta și la 1881 primă și ei programul național și așa se produse acea rară aparițiune în vieța popoarelor, ca toți Români să se declare solidari, să fie de un cuget și de o simțire întru susținerea programului național și întru eluptarea drepturilor răpite.

Români din Ungaria, conform programului național, au adoptat politica activității, au participat la alegeri și pe cât timp li-a fost cu puțință și la legislațiunea țerii, unde nu au încetat a releva cu toată bărbăția acele gravamine ale poporului românesc, care se ved adunate și descrise în memorialele noastre. Acei deputați români din Ungaria numai atunci au încetat de a-și ridica vocea lor patriotică în interesul drepturilor popoarelor apăsate, când din cauza ne mai auzitelor abuzuri, ilegalități și corupțiuni, comise la alegerile de deputați, li-s'au închis porțile parlamentului.

Ear' acei puținți, dar' valoroși Români, care în butul tuturor abuzurilor au reușit a fi aleși deputați, vădând că pe și ce merge sistemul de guvernare tot mai mult se razimă pe exclusivitatea de rasă, vădând că maghiarizarea se face cu forța, vădând că popoarele nemaghiare lipsite de toate drepturile naționale abia mai sînt suferite în patria lor, și vădând că legile votate înainte cu un an doi se calcă în picioare fără pic de rușine; au părăsit și ei de bunăvoie parlamentul din Budapesta.

Așadar nu în secret, ci pe față în parlamentul din Budapesta, înaintea voastră și a lumii întregi am reclamat drepturile răpite, am luptat și luptăm pentru recăstigare a autonomiei Transilvaniei, pentru validitatea drepturilor noastre naționale și pentru observarea legilor devenite astăzi literă moartă.

Ne numiți conspiratori?

De alt neam sînt aceia, care dintr'o generațiune într'alta își cresc conspiratori de

profesiune. Români n'au conspirat nici-odată, ei nu cunosc și nu vor să cunoască ce este conspirațiunea. Și nime nu va pute proba cu documente demne de creșământ vre-un cas de conspirațiune din partea Românilor, prin urmare afirmările acelor denunțanți sînt și rămân columnii criminale?

Strigați ca din gura serpelui, că Memorandul nostru este plin de neadevăruri.

Legea electorală scoasă din sistema feudală și făurită în contra noastră este neadever?

Ni-s'a răpit autonomia Transilvaniei, s'a fusionat astă țeară nefericită cu Ungaria și ca să fim sdrobiți de tot ni-s'a impus o lege electorală feudală, care este o rușine pentru voi și neamul vostru!

Dar' corupțiunile și brutalitățile comise la alegeri, pe care noi le-am demascat în Memorandul nostru, ce sînt?

Nu opozițiunea din parlamentul din Budapesta a pledat săptămîni de zile cu dovezi nerăsturnabile în contra corupțiunilor la alegeri, a blamat guvernul și demonstrat, că alegerile în Ungaria nu sînt libere?

Sistemul dualist, pe care 'l-am combătut și noi în Memorand, este el în stare a aduce liniște și îndestulare între popoarele conlocuitoare?

Cine îl combate cu atîta înverșunare? Oare nu floarea națiunii maghiare?

Și cine-l susține oare, nu accia, care prin corupțiuni ajung la putere?

Puneți mîna pe suflet și ne spuneți, dacă legea pentru naționalități dela 1868 n'a rămas literă moartă?

Ce sînt kultur-egylet-urile noastre?

Ce sînt kisdedőv-urile și alte societăți de maghiarizare, decât tot atâtea atentate la vieța, libertatea și individualitatea popoarelor nemaghiare?

Oare să nu vă fie cunoscute multe abuzuri contra libertăților publice, în contra drepturilor de vorbire, de presă și de intriniri, nivelul asiatic al administrațiunii și miseriile justiției din seria căroră e destul să revelez, că în această țeară s'a sistat un juriu, numai pentru-că a pronunțat un verdict de achitare neplăcut guvernului.

Consultați istoria și veți vedea, că spoeala și demoralizarea popoarelor prepară catastrofele și duc țeara la perirea sigură.

Mergerea noastră la Viena, la factorul suprem al legislațiunii, o timbrați de tradare de patrie!?

Așa credeți voi, că Domnitorul nostru, în Viena recunoscută de reședința imperiului și prin articolul de lege XII. din anul 1867, încetează de a fi regele Ungariei și este numai Împăratul Austriei?

Dar' delegațiunea ungurească, care tot la al doilea an își ține ședințele în Viena, este și ea trădătoare de patrie?

Ministrii Ungariei, care aproape în toate zilele merg în afaceri de ale statului la Viena, sînt trădători?

Comunicarea cu ministrul a latere, cu al afacerilor comune de finance, cu ministrul armatei comune și cu cel de externe, care șed în Viena, este și aceasta tradare de patrie?

Vedeți la ce absurdități ajungeți cu mintea voastră cea mărginită?

Jurământul de advocat 'l-am depus în anul 1860 sub absolutism, dar' această împregiurare nu voesc a o folosi cu intențiunea de a mă sustrage dela responsabilitatea faptelor mele.

Nu, deoarece-ce nici în contra integrității Ungariei, nici în contra constituțiunii ei nu am comis fapte oprite în lege.

Dacă am stăruit și stăruim la recăstigare a autonomiei pentru Transilvania și extinderea drepturilor constituționale asupra tuturor popoarelor nemaghiare, am vătămât integritatea statului?

Ce suferă integritatea statului prin autonomia Croației?

Bine seim noi, că pe timpul iubileului inima fiecărui bun patriot maghiar saltă de bucurie, dar' să scii și aceea, că popoarele nemaghiare pe acel timp purtau doliu, și inima întristată a poporului român a căutat mîngăiere prin aceea, ca să spuă Domnitorului cu toată francheța dorințele și gravaminele sale, după-ce cererile și protestele lor în decurs de 25 de ani adresate către guvern și dietă nu au fost luate nici într'o considerare.

Da, am mers la Viena, la Monarchul, ca la celalalt factor al legislațiunii, care întocmai, de nu mai mult ca dieta și guvernul țerii este îndreptățit de a primi plînsurile popoarelor asuprite și pe basa dreptului de inițiativă ce-l are, a dispune luarea lor în considerare prin guvern ori pe calea legislațiunii.

Că nu am fost primiți în audiența cerută prin ministrul regesc-ung. a latere, nu noi, ci ministrii Ungariei poartă vina, ei ni-au denegat învoirea la acea audiență, să nu creadă însă, că prin această măsură neexcusabilă ar fi promovat interesele statului! Sau doară au creșut, că prin această măsură neexcusabilă vor silii pe poporul românesc, ca să treacă cu mic cu mare în tabăra kossuthiștilor și să-și peardă toată speranța și încrederea în gloriolul lor Domnitor.

Amar s'au înșelat, căci dela reîntoarcerea acelei deputațiuni, Români ca nici-odată și-au strins și mai mult rîndurile, s'au întărit în credință și lealitate, de care

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Yerba Buena.

Roman în două tomuri

de

Bret Harte.

Capitolul I.

(Urmare.)

Paul se apropiă de pat cu o supunere de copil. Pendleton îl prinse de mână și îl privi cu ochi scrutători.

— Te-ai fi recunoscut, cu toate-că de atunci 'ți-a crescut mustați și ai crescut cu câteva degete. Ultima-oră te-am vădut în cancelaria lui Jack Hammersley. Sărmanul Jack a murit, ear' eu zac aci, și poate-că nu sînt nici eu mai om decât el, care s'a făcut scum și cenușe. Îți aduci aminte de casa lui Hammersley?

— Da, răspuse Paul, și se mira de întrebarea ce 'i-s'a făcut.

— Era cam ca aceasta, în care stau, stilul elvețian al vilelor. Îmi aduc aminte, când a ridicat-o. Ei bine, când am umblat ultima-oră pe afară, am fost și pe acolo. Ce crezi că a ajuns acea vilă?

Paul nu putea să-și închipue nimic. Deeii nu răspuse.

— Ei bine, dîse colonelul foarte serios, — a deschis într'însa prăvălie misionară și și „sală de lectură pentru tinerime“!

Tăcu apoi și retrăgându-și încoet mîna din aceea a lui Paul, adăugă amarit:

— D-ta deasemenea ești tîner... se poate ca să aparțini acelei școale. Ei bine,

Hathaway, am cetit discursul d-tale. Nu aparțin partidului d-tale, partidul cărui aparținem s'a sfîrșit înainte cu dece ani — dar' te felicit!... George!... Ei, lua-l-ar naiba, ce s'a făcut băiatul acesta?

Negrul, cărui erau adresate aceste cuvinte măgulitoare, era cu vre-o dece ani mai bătrîn decât stăpînul seu; îndată-ce auzi strigătul colonelului apărî în ușe.

— George, adă domnului șampanie și cele necesare pentru zăhar cu spirit. Calitatea cea mai bună! Ai înțeles? Să nu aduci udături de-ale moderne, dela negustorul cel nou!

Paul, cărui așa 'i-s'a părut că vede o privire nehotărîtă, zăpăcită în ochii Negrului, pe care o atribuia fricei acestuia, că stăpînul seu se prea irita, — rugă pe colonelul să nu ostenească, el nu bea înainte de ameați nici un fel de beutură.

— Se poate, dîse colonelul cu energie. Seim că generația de acum nu bea, deoarece-ce principiile mai noue opresc aceasta și alte multe mofturi... Aici ești însă în siguranță, nu te vîd alegătorii, și să fiu ori-ce, dar' am să te silesc să beai!... Eu am obiceiul de a be. E obiceiul vechiu, Hathaway, — poate-că s'a și trecut, ca alte multe, dar' e obiceiul, și nu mă mir decât de George, care îmi cunoaște slăbiciunile, și acum a uitat.

— Așa este, donăle colon el, dîse George scusându-se, — am uitat aghi, am avut atîta de lucru; alerg însă, da, alerg!

Și dispărî.

— E băiat bun lacheul acesta, Hathaway, dar' începe acum să se strice și el. Îl am din Nashville, de unde 'l-am adus înainte cu dece ani. Înainte de aceasta cu opt ani

însă 'i-am dovedit, că el nu este mai mult sclav, ceea-ce 'l-a intristat mult. Eu 'i-am făgăduit însă, că cu toate acestea între noi n'are să se facă nici o schimbare și 'i-am permis să rămână la mine. A trebuit să aduc aici pe nevastă-sa și pe copilul lor, ceea-ce, se înțelege, n'a fost decât să arunc în vînt o mie opt sute de dolari, pentru-că de când a venit aici, George se ceartă ziua întreagă cu ei. Am cîntat să-l înduplec a-și duce la mine, poate să dea un noroc peste ei, ca și peste acei băiețandri ce se poreclesc în ziua de aghi cu numele de bancheri; ori să meargă în Oreyon, unde poate să ajungă primar ori sheriff, — dar' el nu vrea. A rămas, îmi adună chiriile ce 'mi-se plătesc pentru puținul imobil ce 'mi-a mai rămas, plătesc datoriile mele, și dacă această civilizație afurisită 'l-ar lăsa în pace, deu că s'ar alege un băiat bun din el.

Gîndindu-se la haina întoarsă ruptă, cu acul într'însa, Paul nu prea era dispus a crede, că se adună ceva din chiriile imobilului. Tot în acest minut însă în odaia de alături se auzi sunete de păhare și bătrînul servitor ear' se arătă în ușe.

— Dac'ai fi bun să ugi ce vin avem, să sciu din care să servesc! dîse lui Paul.

Paul se sculă și trecî în camera de alături. Spre marea lui mirare în loc de vin nu găsi decât două păhare de rohișky și licor englezesc.

— Să fie cu plăcaciune, însă donal colon-el nu bea decât cea mai faină șampanie, și nu lasă nici pe mosafiri să bea alta.

Șampania bună răcoritoare însă nu se gaseaci prin apropiere... Noi dăm musafirilor totdeauna clicot. Dac-a fi așa de bun,

să spui donalului colon-el, că nici d-ta nu beți decât asta. Să nu se iriți!

— Bine, bine, dîse Paul zimbînd, adevărat vorbind, eu pe acest timp nu beau nimic.

Întorcându-se înderăt, foarte bine dispus, se adresă colonelului:

— Să am iertare, domnule colonel, dar' am îndrăsnit să trimit șampania înderăt, deoarece-ce eu nu beau decât licor. Chiar cel mai bun vin nu-mi face decât rău atît de timpuriu.

— Cum îți place, Hathaway, dîse colonelul cu demnitate. — Așa e, chiar și în beuturi s'a introdus modă nouă, ear' stomacurile sănătoase au ajuns să fie numai suvenir din trecut. Putem atunci să dăm drumul și băiatului; George are obiceiul să meargă acasă pe vremea aceasta... George, pune ici, pe pat, cutia cu hîrțile. Prea onoratul domn o să scuse, că nu-l mai servesci.

Bătrînul servitor se retrase făcînd un adînc compliment.

Paul observă:

George a rămas cu toate acestea tot cel vechiu, chiar și în mijlocul progresului grăbit din prezent, pe care d-ta, d-le colonel, îl condamni atît de mult.

— A fost totdeauna „arap domnesc“, dîse Pendleton, privind în urma încăruișului seu servitor, curtenirea sa exagerată chiar este însă o privescose plăcută, la tot cazul mult mai naturală și mai impunătoare decât ceea-ce d-voastră numiți „demnitate“: o bădrănie în regulă!... Stupida d-voastră civilizație este ceea-ce a înjosit clasa servitori-

lor, făcînd pe oameni să nu se dea acestei ocupațiuni.

Uite, amice, când am venit aici cu Jack Hammersley, noi făceam pe lucrătorul cu schimbul gătind bucate prietenilor nostri, când eu, când el. Și cu toate acestea nu mă consideram cu nimic mai puțin demn decât ei. Dar' destul din aceasta.

Colonelul se sculă și se răzîmă pe cote privind scrutător, dar' cu multă blîndețe, la Paul.

— Am să-ți spun ceva, Hathaway, început colonelul încoet de tot. — Uite, d-ta până acum nu prea ai avut nici o greutate cu funcția d-tale de tutor, nu te-a ocupat cătuși de puțin, nu te-a făcut să stai îngîndurat nopți întregi, nu te-a împedecat să-ți faci cariera... Te înțeleg perfect, grăbi să dîcă colonelul, vădînd că Paul vrea să se scuse, — mă angajasesm eu să port toată treaba, să te înlocuiesc și pe d-ta. 'Ți-am și ținut locul. Nu o spun pentru a mă plînge. Dar' a sosit vremea, să afli și d-ta ce am făcut și eventual ce trebuie să faci apoi d-ta. Eată actele. După conferența noastră din cancelaria primarului la două zile am depus cei șeptedece-și-cinci mii dolari ai d-nei Havarel la banca Eldorado, al cărui director am fost. Peste doi ani, în urma unei operațiuni norocoase, banii au crescut la suma de o sută cîndeci mii dolari. În anul următor banca a dat faliment.

Trad. de I. Russu Șirianul.

(Va urma.)

pururarea au fost însoțite pentru iubitorul suveran și au ajuns la deplina convingere, că consolidarea patriei, vindecarea rețorilor, prin urmare, fericirea tuturor popoarelor numai dela întrevinerea coroanei se poate aștepta, care și ocaziunea iubileului de cîrînd tînt, cu pîrîntescă bunăvoință a declarat: că cea mai frumoasă remunerare a ostenelelor Sale ar fi aceea, dacă s'ar realiza intențiunile Sale îndreptate spre fericirea tuturor popoarelor Sale.

Da, am mers la Viena, care în înțeleptul articolului de lege 12 din 1867 nu este în țeară străină, ci în uniune reală cu Ungaria, și acolo am aflat patrioți, care cu brațele deschise, cu iubire și amicitie frățască ne-au binevenat, pe cînd poporul maghiar în urma falselor doctrine profesate și propagate de presa noastră aici acasă în patria noastră, ne sparg capetele și ne devastează casele nepedepsit!

Vedeți cum scîți voi căștiga inima popoarelor?

Voi vreți prin terorismul vostru să inspirați frică popoarelor, care nu sînt de o rasă cu voi?

Voauă nu vă pasă că vă urîsc națiunile colocoitoare, voi cari ați adoptat sentința celui mai crud tiran nu voîți să fiți iubiți, ci numai temuți!

Să scîți însă, că poporul românesc este oțel în lupte și nu mai voesc să scie de frica voastră!

Strigați din răspuțeri după procurori și presa voastră ne amenință cu temniță și furci.

Eată drepturi și libertățile rezervate pentru popoarele nemaghiare!

Viați perdut încrederea în mine?

Ei bine! spre liniștirea voastră vă asigur, că n'am nici o trebuință de încrederea voastră ci am lipsă de încrederea poporului românesc, în al cărui serviciu m'am pus, și de încrederea pe care-l reprezintă în procese.

Constat însă cu mare durere sufletească, că denunțarea făcută în contra mea e scrisă într'un stil atît de murdar, și plin de otrăvă, încît la cetirea acelor insulte se revoltă sîngele în vinele fiecărui om de onoare și cu conștiință curată.

Și indignațiunea e cu atît mai motivată, fiindcă denunțării nu s'au sîrit a făuri neadevruri, că eu n'as fi recunoscut Buda-pesta drept capitală a țării, și că prin aceasta aș fi călcat fidelitatea datorită integrității patriei constituției, care insinuațiunile dimpreună cu celelalte de această categorie nu sînt demne de răspuns.

Din aceste antecedente urmează în mod firesc, că atitudinea mea politică, — ori-cît ar displice denunțanților, — nu constituie și poate constitui delictul disciplinar normat în punct b) §. 68 al regulamentului advocației.

Pentru-că numai ura de rasă neîmpăcată a putut inspira denunțanților răcietă pîrîntescă, că prin exercitarea dreptului de petiționare, care este asigurat și în cele mai despotice imperii, s'ar vînta dignitatea baroului advocației.

Cît pentru mine sînt liniștit în conștiința mea de a fi dovedit în decursul alor 32 de ani cît de mult tîin la autoritatea, dignitatea și vocațiunea corpului advocației.

Pentru-că constat cu deplină satisfacțiune, că m'am silit a apîra întotdeauna pe cei apăsăți fără deosebire de naționalitate ori culoare politică cu cea mai bună a mea sciință și conștiință.

Înțelegîndu-mi astfel chemarea am insistat nu numai pentru salvarea iobagului român, ci și pentru revindicarea drepturilor poporului maghiar de asemenea condițiune.

Pentru a ilustra aceasta relev, nu ai faptul îndeobice cunoscut, că m'ia succese a scăpa și poporul din scaunele Marș-Ogorheului și al Odoheului de nimicirea totală, la care îl destinase feudații voștri, încercîndu-se timp îndelungat a-i răpi moșile sub pretextul, că acelea ar fi fost de natură sîclică hereditară.

Și adecă ca avocat m'am nisuit a căștiga stimă și reputațiune pentru întreg corpul advocației, așa cred, că atunci, cînd chemat de vocea națiunii mele subjugate între cei mulți m'am făcut și eu apîrătorul ei, în această calitate am susținut în grad și mai potențat onoarea și dignitatea corpului advocației, de care mî tîin și eu, și a cărui chemare nu poate fi a se pune numai în serviciul celor puteratici, ci a sări în ajutorul celor apăsăți.

Baroul advocației independent trebuie să resimtă o legitimă satisfacțiune cînd vede, că noi advocații români — în ciuda tuturor amenințărilor intimidărilor și a crudului terorism pus în mișcare în contra noastră, sacrificîndu-ne liniștea interesele personale, ba expunîndu-ne chiar și — viața, rămînem la înălțimea misiunii de a ne împlini cu sfințenie datorințele de cetățeni credincioși patriei și de advocați devotați cauzei poporului românesc, pe care pîrîntuși de dreptatea ei am

luat-o în apîrarea noastră și vom apîra o cu perseverență pînă la deplina ei isbîndă.

Rădîmat de convingerea, că nu li-a reușit denunțanților încercarea de a transforma în for politic de rasă și partid camera advocației menită în prima linie a susține neatinșă independența convicțiunilor politice și libera lor enunțare, fiindcă aceasta ar fi o armă cu două tălîni, care în mîna majorităților schimbătoare s'ar rîsbuna ađi în contra unei, mîne în contra altei direcțiuni politice, — aștept în liniște necondiționată respingere a denunțanții făcute în contra mea.

Sibiu, în 30 Iulie 1892.

Cu stimă

Dr. Rațiu m. p.

† Metropolitul Ioan Vancea.

Biserica română unită și poporul românesc au îmbrăcat doliu. Un distins Român, un ilustru prelat, un fiu vrednic al națiunii a încetat din viață. Dr. Ioan Vancea de Buteasa, arhiepiscop și metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș a sfîrșit cariera pămîntescă în noaptea dintre Sămbătă și Duminecă în castelul metropolitan din Blaj.

Această sciire, pe cît de neașteptată, pe atît de dureroasă, a sguđuit adînc toate inimile romînesce! Căci fericitul arhieru, care de douăzeci și patru de ani a fost capul bisericii romînesce unite, nu numai în urma înaltei sale poziții, ci mai virtos în urma calităților sale sufletești, a fost una din cele mai marcante figuri din viața noastră publică.

Om eșit din popor și neavînd a mulțumii nimîneua decît meritelor sale înălțarea sa la cea mai înaltă treaptă a dignităților bisericesti, metropolitul Vancea în toată viața sa a fost omul muncii neobosite, omul binelui public și al împlinirii scrupuloase a datorinței.

Și ca puțini dintre muritori, fericitul arhieru a fost pîrtaș de binecuvîntarea cerească de a-și vedea rezultatele străduințelor sale intrupate în cele mai frumoase roade. Națiunea romînească și îndeosebi biserica unită îi datoresc vecinică mulțumită. O mulțime de instituțiuni de cultură, de utilitate publică sau de binefacere, al căror folos îl vor trage generațiile viitoare pentru toate vremile prevădate de mîntea omenească, sînt și vor rămîne legate de numele metropolitului Ioan Vancea. Fonduri de pensie și de ajutorare pentru preoți și familiile lor, fonduri și ajutoare pentru tinerimea studioasă, dar mai presus de toate o serie grandioasă de institute de învățămînt sînt creațiunile acestui ilustru răposat. Nu pentru el, ci pentru frații și fiii sei sufletești a trăit, a muncit, a agonisit metropolitul Vancea, adese dîndu-și ultima agoniseală pentru cei lipsiți sau pentru opere folositoare.

Ear' ca arhieru și cap al bisericii el a fost în înțelesul cel mai strict al cuvîntului cel dintîiu între membrii clerului unit. Cel dintîiu nu numai în urma dignităților sale, ci mai ales în urma scumpătății, cu care în toată viața și-a împlinit datorințele și a tînut și pe alții ca să și-le împlinească.

Și precum i-a fost lungă și rodnică viață, așa i-a fost și sfîrșitul: lin, fără chinuri și supus voinței și poruncilor lui Dumnezeu și-a dat nobilul suflet, adormind cu rugăciunea pe buze, în urma unui repentin morb, pe care nici el, nici oamenii din giurul seu nu l-au putut prevedea!

Deși Român adevărat și credincios neamului și limbii pîrîntilor sei, metropolitul Vancea cu afacerile politice nu prea s'a ocupat. Ear' intrucît poziția sa l-a silit să se ocupe, o mărturisim, că de multe-ori l-am văđut lucrînd în direcții, care nu sînt ale noastre.

Însă chiar adversar politic să ne fi fost, un merit trebuie să-i recunoaștem

și trebuie să-i recunoașcă ori-și-cine: Nici-odată necredincios națiunii nu a fost, nici-odată unealta adversarului nu s'a făcut, totdeauna a hesitat a se pune alături cu aceia care s'au făcut unealta adversarului. Și în politică, ca și în viața privată a sciut și a tînut să-și păstreze nealterată dignitatea și prestigiul de arhieru român.

În fața coșciugului acestui nemuritor bărbat cu inimile sincer mișcate ne asociem la doliul general, care a cuprins întreagă domînia!

În veci amintirea lui!

Despre moartea fericitului metropolit copitolul greco-cat. din Blaj a exmis următorul anuț funebrel:

Capitolul metropolitan greco-catolic din Alba-Iulia și Făgăraș cu inima frîntă de durere aduce la cunoștință, că Excelența Sa Dr. Ioan Vancea de Buteasa, arhiepiscop și metropolit greco-catolic din Alba-Iulia și Făgăraș, consilier intim de stat al Maiestății Sale cesare și regesci apostolice, decorat cu Crucea-mare a ordului Leopoldin, prelat domestic al sfinției Sale pontificului Roman și asistent la solul pontificiu, Conte Roman etc. etc. născut la Vașad, comitatul Bihorului, în 18 Maiu 1820, a-tăđi în 31 Iulie n. la douăsprezece și jumătate din noapte după un morb scurt, împărțit cu sacramentul sfinței penitențe, și-a dat nobilul seu suflet în mîinile Creatorului. Sfînta liturgie întru răpausul sufletului seu se va celebra în 1 August n. a. c. ear' înmormîntarea lui se va tîine în 3 August la 10 oare ante-meridiane. În veci amintirea lui! Blaj, în 31 Iulie 1892.

Dr. Ioan Vancea de Buteasa, născut la 18 Maiu 1820, în satul Vașad (comitatul Bihor) a murit dar' în al 73-lea an al vieții. Studiile elementare și gimnasiale și-le-a făcut în Oradea-mare pe timpul fericitului episcop Samuil Vulcan, care l'a primit ca alumn în seminarul de băieți al dînsului. Studiile teologice și-le-a făcut la universitatea din Viena. După absolvirea acestora s'a stabilit scurtă vreme ca preot celibe și capelan în Macău, fiind apoi trimis înapoi la Viena, în institutul augustineu, unde în anul 1848 a luat gradul de doctor în sciințele teologice.

Reintors acasă în diecesa din Oradea-mare a servit pînă la 1865 în gremiul de acolo ca arhieru, notar consistorial, profesor și în urmă ca secretar episcopesc și canonic. În toate aceste funcțiuni răposatul s'a distins prin hărnicie și pricepere. În 1865 Maiestatea Sa l'a numit episcop al dieceei de Gherla, unde a funcționat spre binecuvîntarea dieceei pînă la 1868. În acest an, după moartea fericitului metropolit Șulufiu, exoperînd capitolul metropolitan din Blaj, spriginit de episcopii sufragani, între care cel mai zelos era episcopul Vancea, dreptul de a alege arhieru-metropolit, acest din urmă a obținut cele mai multe voturi, alături cu canonicii Cipariu și Fekete Negrui. Pe baza acestui rezultat al alegerii Maiestatea Sa l'a numit de arhieru-metropolit și metropolit, în care calitate a fost apoi instalat în 11 Apr. 1869.

Despre ultimele momente ale fericitului arhieru dăm după un număr extraordinar al „Unirii” următoarele detalii:

În ziua premergătoare morții sale Metropolitul a fost pe deplin sănătos. A presidat ședința consistoriului, a săvîrșit munca obișnuită, ear' seara a cinat în cea mai bună dispoziție și s'a culcat la timpul obișnuit.

Înainte de 12 noaptea a sunat apoi după servitor, ordonîndu-și se chema medicul și pe secretarul metropolitan Dr. A. Bunea. Sosind acesta din urmă imediat la patul arhierului seu, acesta i-a spus respicac, că își simte aproape moartea și a cerut să-i iese mărturisirea. După aceea i-a spus că în testament și-a lăsat toate dispozițiile în ordine și că a lăsat și sumele corăspunđătoare pentru terminarea institutelor, care atît de scumpe îi erau. Pe urmă a iertat pe toți și a cerut iertarea tuturor, a binecuvîntat pe toți fiii sufletești, arhierieea și provincia metropolitană, ear' apoi și-a așteptat sfîrșitul între rugăciuni evlavioase. Sosind medicul arhierieean Dr. A. Pop la așternutul muribundului, n'a putut face altceva, decît să constate un atac de apoplexie, de care metropolitul Vancea a răposat la oarele 12^{1/2}.

Revoluție inchipuită.

Ni-se scrie de lîngă Crișul Alb dela 27 Iulie 1892:

Ați luat notiță despre stările din Brad și giur. Cîteva detalii cred, că nu vor fi superflue, spre a arăta în ce mod poltron s'a înscenat persecuțiunile și perchiștiunile do-

micilare — în timp de noapte — din Brad și giur.

Comitele și apoi vicecomitele au fost în cerc. Înainte de venirea miliției în Brad, soția unui oficial — a protopretului, a părăsit Bradul, — după-cum se spunea, — de frică. Soția unui altuia capătă histericale și pune bărbătețul pe gîteje și trebuie să plece și dînsa, firesc, tot de frica vîrcolacilor de revoluționari români — închipuiți pe pîreți.

În acest timp măiestrii maghiari — o parte colportează în public, — precum se scie — căte bazaconii toate despre sîrmanii de Români.

O parte însă din Maghiari, și chiar dintre fruntași, se indignează și ei împreună cu Români de scenăriile detestabile. Sosesce miliția și peste 20 gendarmi. Denunțanții ticăloși saltează numai!

S'a aflat însă un Maghiar adevărat — un notar B. A., — care le spune verde, că totul e: „o revoluție oficioasă” (hivatalos forradalom).

Aceasta merge la urechile vicecomitelui și a oficerilor încă Sămbătă în 23 Iulie. A doua zi ni-se spune că notarul ar fi fost suspendat.

Fiascul era gata. Duminecă în 24 se dă un bal splendid, la care oficialii maghiari — inteligența, măiestrii își petrec de minune împreună cu oficerii. Oamenii, se vede, își uită, că sînt în timp de revoluție, — de aceea își petreceau cu atîta foc. Un semn, că nime pe lume nu cugeta la revoluție adevărată.

Ei, dar' Români trebuie arătați ca revoluționari. Aceasta se cere și organele administrative stau gata. Luni, în 25 Iulie, — după bal — pe la oarele 2^{1/2} se încep perchiștiunile domiciliare în Brad și întreg tîntul deodată la oara fixată. Cei mai pașnici locuitori, fruntași Românilor, în timp de noapte sînt conturbați în liniștea lor și prin puterea brachială „în numele legii” li-se cerea deschiderea ușilor spre a li-se face perchiștiune domiciliară. Alături cu caminul familiar e călcat și sanctuarul bisericii, nime nu rămîne necrutat.

În Brad s'au făcut nouă (9) perchiștiuni. Anume la Dr. Fejér și tatăl seu. Pînă și prin buzunare s'a căutat prin vicenotarul Szabo, însoțit de un gendarm și doi soldați. Apoi la medicul Russu prin scriitorul pretorial Pop tot cu gendarm și soldați. Aici după-ce a fost scormonit totul prin case s'a căutat prin buți în celar, — de bună-seamă după dinamită și după arme. La invetătorul German, perchiștiunea a făcut-o pretorul Paulk tot cu asistență. Nu i'a rămas un unghiu în casă ne-căutat, apoi prin podul casei. Hărte de hărte a fost cercetată, nefind iertat nici soției invetătorului a merge în odaia de dormit, unde rămăseră singuri 2 prunci, — unul de un an și altul de 3 ani. Un apel către alegătorii din 1887 și un cestionar al tinerimii universitare romîne în afacerea Memorandului, — lucrări cunoscute au fost confiscate. Tot prin numitul pretor s'a făcut perchiștiile profesoral Boncu; s'au mai făcut cercetări la invetătorii Rimbaș, Bogdan, Andron și Inocențiu, apoi la pîrîntele - protopop Dămian, unde s'au prezentat 2 gendarmi și mai tîrziu vicenotarul Szabo. În Rîșca la preotul Florea etc. etc.

În Criscior s'a făcut perchiștiia la preotul Perian, — nu a scăpat însă nici biserica și altarul necăutate. În Zdropti la preotul Smedrea, în Valeabrad la preotul Felea, în Vaca la preotul Rusu, în Ribița la preotul Stănilă, în Mesteacăn la preotul Irimie, apoi la preotul Zerin în Cebea, Mihut în Carăstău și alții din giurul Băi de-Criș, apoi în tîntul Baitei la preoții Cosma, Drăgan, Băcilă, de unde s'au luat cîte un Memorand. În Brad pe cît sciui nu s'a aflat nici un „Memorand”, fiindcă nu s'au împărțit prin nime nici pe bani, nici gratuit.

Peste tot nu s'a aflat nimic compromițor. După-ce s'a făcut perchiștiunea se poate sci numai prin deducțiune. Anume s'a căutat după scrisori secrete, după arme în celare și după dinamită, ear' în portofolii de sigur după bani rusești — altcum nu înțelegem ce a putut interesa pe incușitor ca să caute prin portofolii.

Credința generală este, că lucrurile au fost puse la cale, ear' denunțanții sînt nisece existențe fără suflet și Dumnezeu, care au vrut să se facă renumiți prin denunciarea Românilor. Cine a cerut miliția și pe ce basă, e un secret pentru noi Români.

Cercetările au adus cu sine, că în popor se circulează căte faime toate. — În un sta' de drept omul ar pute trage la dăre de seamă pe denunțanți și pe cei-ce conturbă liniștea publică prin lăpărea celor mai colosale minciuni; la noi însă trebuie să răbđi și să taci, căci vorba: „Turcul te bate, Turcul te judecă”, se practicează după toate formele.

A conveni, a te înțelege cu cei persecutați, ca să veđi ce ar fi de făcut în aceste împrejurări excepționale este imposibil, fiind toți pași urmăriți. E mai rău ca sub tîmpul Nemților, cînd doi oameni inteligenți nu puteau conveni.

Se seamănă vînt din greu, bine ar fi, ca în timpuri grele să nu se secere furtună. Cât vor sta soldații pe aici nu se scie. Ei însă ar pute să plece în tot momentul, căci nu a fost, nu este și nu va fi lipsă de soldați. Sînt oameni liniștiți Români, dar' nu revoluționari.

Unul pentru altul.

Despre perchiștiile din Zarand ni-se mai scrie din Țeara-Băitei dela 27 Iulie 1892 n.:

În era șovinismului jidano maghiar de ađi sîntem dedați a ne aștepta la multe acte de violență din partea voinicilor nostri stăpînitori.

Avem largi experiențe, că îndată-ce e vorba de Români, creerii mixturilor de perchiști se aprind, și perd-buna chipzuință, înceap a halucina... „Dacă România”, „irredentism” și în fine ca din gura șerpului strigă: procurorul!

Nu-i trecea însă nimîrui prin mînt, că în aiurirea lor vor merge pînă a crede, că pacficii Zarandeni fac revoluție. Ne fu dat să ne convingem și despre aceasta.

A fost destul, ca vr'o căđătură de șovinist de prin Brad în aiurirea sa să scrie la „Magyar Hirlap”, că în Zarand se face răscăală, pentru-ca în 22 l. c. n. se ne trezim, ca din senin, cu o grămadă de soldați (vr'o 200) și gendarmi. Nici un Român nu și putea da seama de ce? Chiar dintre Unguri pe mulți i'a cuprins mirarea. Pînă în 25 l. c. nu s'a sciut nimic ce se vrea. În noaptea de 24 spre 25 au plecat prin Brad și giur mai multe escorte de cîte 6 persoane: gendarmi și soldați.

În Țeara-Băitei noaptea pe la 2^{1/2} oare au sosit 4 scriori escorte, avînd ordin special să caute aratori revoluționare, primite din România ori dela comitetul partidului național român. Numitele grupe de soldați la aceeași oară (2^{1/2}) au călcat casele domnilor: S. Băcilă, preot în Ormindea, G. Drăgan, preot în Baitea, E. Cosma, preot în Crăciunesci și N. Păcurariu, proprietar în Seliște.

În urma ordinului strict, ce l-au avut gendarmii intrînd în casele sîs numiților, nu au suferit, ca cineva dintre ai casei să se mîscă pînă-ce ei nu au cercetat totul prin casă. Și aceasta nu puțin timp a durat, pentru-că nescuitori de carte romînească, li trebuia mult pînă se convingeau despre fiecare hărte ce e. La dl E. Cosma s'au purtat cît se poate de brutal. Ori-ce carte, protocol ori altă hărte, ce o cercetau, o aruncau în mijlocul casei dicînd, că va ave „popa” vreme se și-le culeagă de prin casă, dacă se ducei, — amenințau cu bătaie strașnică, dacă va dice numai o vorbă. Pîrîntele Cosma a fost în deputația ducerii Memorandului la Înaltul Tron, — se vede, că s'a tînut cont de aceasta.

Nicăiri nu au dat nici măcar de urma unei atari scri ori, care se poată fi confiscată. Astfel „stimabili” și de astă-dată ca de multe alte dăți au pătut un adevărat fiasco, s'au făcut de risul lumii, purtînd pe bieții soldați rupți de oboseală și de foame pe aceste locuri. Te cuprinde mila de ei, cînd îi veđi verđi la față, cu o hîi lăcođi, abia tîinîndu-se pe picioare. Sînt Români și ei bieții, dar' ce-i pasă stăpînirii, pentru caprițul unui Maghiar pot să suferă toți Români!

Poporul e în mare agitație. Departe de a se înfrica e foarte indignat, „că Ungurii își bat joc de preoții lor.” Dacă numai cît de puțin mai continua cu brutalitățile față cu pîrîntele Cosma, s'ar fi ridicat satul întreg să se scape popa lor din mîinile brutale ale gendarmilor. Se întemplau vîrsări de sînge, se repeta „Feldru”, „Măgura”, — ear' adevărații criminali rideau puțin în pumni bucurîndu-se, că au mai putut pune la cale puțină vîrsare de sînge romînesc.

Oamenii nostri, ce e drept, sînt destul de cuminiți, deși foarte nemulțumiți, nici nu visează de revoluție, — ci în felul lor glumeți dic, că Ungurii se tem, că n'a murit Iancu, — dar' dacă nu sînt împuși la acte de violență din partea Maghiarilor, atunci nu mai consideră nici o putere armată, se uită cu dispreț în fața morții.

Solgăbirul ne amenință, prin o ordinațiune a sa, că pentru ori-ce fel de convenire ne închide, dacă aceea cu 48 oare înainte nu i-o însciințăm lui.

Aceasta e starea lucrurilor la noi, on. red.; — o trăsătură esențială a Romînilor e moderațiunea, acum sîntem ajunși la marginele moderațiunii.

Nuțu.

Extract de Cognac-Quint.

Marca de suire pentru
Extract de Cognac-Quint.

Spre a produce imediat un cognac excelent, sănătos și substanțial, care nu se poate deosebi de cognacul veritabil francez, recomand această specialitate probată.

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., receptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai bun succes și fabricat sănătos.

Cruțare de spirt

se face prin neintrecuta mea esență de întărit vinarsul. Aceasta dă beuturii un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vânzare.

Prețul fl. 3.50 cr. pro. chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune).

Afară de aceste specialități oferez tot felul de esențe pentru fabricarea de rum, rachiu de prune, trevere, amar și a tuturor lico-urilor spirituoaselor fine existente, de oțet și oțet de vin de o calitate neintrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sănătoase se garantează.

[3108] 9—50

Karl Philipp Pollak,

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Reprezentanți soliști se caută.

Doi învățacei

se caută pentru
tipografia „Institutului Tipografic”
în Sibiu.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiu.

An eșit de sub tipar:

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

președinte al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipereș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărălnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărălnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuseiu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgărelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pécourarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1892.

Budapesta—Predeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Verceroava										Copsa-mică—Sibiu										
Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Orient. Express	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Orient. Express	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	3.—	10.57	7.10	pl. Copsa-mică	sos.	9.34	6.20	12.05		
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena . . .	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20	6.20	9.06	11.—	9.—	9.15	pl. Viena . . .	sos.	2.45	2.45	3.16	7.05	6.55	3.31	11.21	7.43	9.05	5.59	11.40			
8.25	2.10	3.20	5.50	↓	Budapesta . . .	↑	6.20	7.30	6.35	1.50	8.40	Vineri	8.25	2.35	6.30	pl. Budapesta . . .	sos.	8.15	9.14	10.27	1.20	8.50	4.15	11.56	8.27	9.80	5.82	11.09		
11.38	4.14	6.50	9.22	↓	Szolnok . . .	↑	2.55	5.23	3.31	11.46	4.47	1.55	10.25	3.50	8.51	pl. Cegléd . . .	pl.	5.50	6.43	12.05	6.47	12.05	4.46	12.22	7.—	8.59	8.02	5.09	4.09	10.48
2.12	5.53	11.53	12.57	↓	P-Ladány . . .	↑	12.06	3.46	1.16	10.05	2.24	10.35	5.56	9.06	5.12	1.46	pl. Seghedin . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
3.53	7.08	12.05	1.50	↓	Oradea-mare . . .	↑	2.25	11.04	8.43	12.09	5.18	10.35	5.56	9.06	5.12	1.46	pl. Seghedin . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
4.—	7.15	2.24	2.19	↓	Rév . . .	↑	2.18	10.44	8.38	11.51	5.18	2.12	6.02	12.52	5.18	2.12	pl. Timișoara . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
4.30	7.43	1.02	3.03	↓	Mező-Telegd . . .	↑	1.52	10.07	8.13	11.17	5.18	2.12	6.02	12.52	5.18	2.12	pl. Timișoara . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
5.22	8.18	2.14	3.46	↓	Bratea . . .	↑	1.26	9.10	7.47	10.23	7.17	6.15	8.25	5.25	9.30	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
5.45	2.50	4.07	4.16	↓	Bucia . . .	↑	1.26	9.10	7.47	10.23	7.17	6.15	8.25	5.25	9.30	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
6.05	8.51	3.18	4.16	↓	Ciucia . . .	↑	3.53	8.25	7.08	9.51	7.35	9.14	6.25	11.11	7.35	9.14	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
6.31	9.07	3.54	4.53	↓	Huedin . . .	↑	2.58	12.47	7.47	6.39	9.12	8.26	9.45	7.10	12.34	8.26	9.45	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17
7.12	9.37	4.52	5.32	↓	Stana . . .	↑	2.20	12.17	7.28	8.58	9.35	10.41	8.23	3.30	9.35	10.41	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
7.29	5.16	5.48	4.50	↓	Aghir . . .	↑	1.46	7.02	6.07	8.29	8.16	11.38	9.34	5.21	8.16	11.38	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
7.49	5.47	6.08	6.24	↓	Ghirb . . .	↑	1.13	6.47	6.07	8.29	8.16	11.38	9.34	5.21	8.16	11.38	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
8.01	6.08	6.24	5.42	↓	Nădășel . . .	↑	12.50	6.29	5.43	8.—	11.28	12.52	10.58	7.36	8.16	11.38	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
8.14	6.30	6.39	5.55	↓	Cluj . . .	↑	12.17	11.01	6.08	5.25	7.40	11.55	1.19	11.29	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
8.29	10.37	6.57	6.59	↓	Apahida . . .	↑	10.45	5.14	4.48	6.52	12.—	12.09	1.35	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
8.46	11.10	8.20	6.18	↓	Gheriș . . .	↑	9.23	3.18	3.—	5.26	12.—	12.09	1.35	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
9.03	11.32	8.45	6.34	↓	Cucurda . . .	↑	8.54	2.31	2.08	4.52	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
10.08	12.50	10.21	7.34	↓	Uioara . . .	↑	2.18	2.—	2.34	4.28	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
10.37	1.25	11.09	7.57	↓	Vințul-de-sus . . .	↑	2.05	1.51	4.28	4.07	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
10.56	1.43	11.17	11.26	↓	Aind . . .	↑	8.24	1.35	1.23	4.07	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
11.04	1.52	11.26	8.22	↓	Teiuș . . .	↑	8.07	1.08	12.45	3.47	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
11.28	2.18	11.54	8.38	↓	Crăciunel . . .	↑	8.—	12.28	2.49	2.49	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
11.45	2.40	12.18	8.43	↓	Blaj . . .	↑	7.31	11.42	2.18	2.18	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
12.18	1.34	12.58	8.43	↓	Micăsasa . . .	↑	6.57	10.47	1.18	1.18	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
12.44	1.51	1.51	9.14	↓	Copșa-mică . . .	↑	6.57	10.47	1.18	1.18	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
12.59	1.51	2.48	9.48	↓	Medias . . .	↑	6.4.	10.09	12.37	12.37	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
1.35	2.29	2.29	9.14	↓	Elisabetopol . . .	↑	6.21	9.31	12.06	12.06	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
1.51	2.48	2.48	9.48	↓	Sighișoara . . .	↑	5.54	8.53	11.29	11.29	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
2.12	3.03	9.50	pl.	↓	Hașfalău . . .	↑	5.34	8.23	11.08	11.08	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17	
2.31	3.26	10.06	↓	Homorod . . .	↑	4.29	6.55	9.46	9.46	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
3.04	4.07	10.28	↓	Agostonfalva . . .	↑	3.66	6.09	9.04	9.04	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
3.46	4.49	11.04	↓	Apatia . . .	↑	3.40	5.42	8.37	8.37	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
4.04	5.35	11.19	↓	Feldioara . . .	↑	3.19	5.07	8.03	8.03	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
5.26	7.23	12.27	↓	Brășov . . .	↑	2.48	4.20	7.23	7.23	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
6.10	8.09	12.58	↓	Timiș . . .	↑	9.41	1.42	5.57	5.57	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
6.41	8.43	1.15	↓	Predeal . . .	↑	9.12	1.12	5.16	5.16	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
7.17	9.18	1.35	↓	București . . .	↑	4.45	7.40	8.50	8.50	10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
8.—	11.—	5.15	↓		↑					10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
12.26	5.57	↓			↑					10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
1.11	6.29	↓			↑					10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		
8.35	12.10	↓			↑					10.55	11.40	1.40	2.10	8.24	11.55	pl. Topolovet . . .	sos.	1.15	10.40	7.07	9.49	2.31	5.10	12.40	7.35	4.49	3.35	10.17		

Murș-Ludoș—Bistrița									
Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano	Tren de porțano
4.—	↓	Murș-Ludoș . . .	↑						7.21
6.48	↓	Tagu-Budatelic . . .	↑						4.15
9.59	↓	Bistrița . . .	↑						1.16

|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|